

ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE

ústřední inspektorát

Štěpánská 15, Praha 2

PSČ 120 00

Č.j.: ČOI 137562/16/O100

Dne: 23. 11. 2016

Sp. Zn.: ČOI 125067/15/2700

ROZHODNUTÍ

Ústřední inspektorát České obchodní inspekce rozhodl podle ust. § 89 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, o odvolání:

společnosti **RoBiN OIL s. r. o.**, se sídlem Libušina 172, 272 03 Kladno – Dubí, IČ 49823574, podaném proti rozhodnutí ředitele inspektorátu České obchodní inspekce Královéhradeckého a Pardubického ze dne 13. 9. 2016, č. j. ČOI 116221/16/2700, kterým jí byla uložena pokuta ve výši **30.000,- Kč** (slovy: třicet tisíc korun českých) pro porušení ust. § 3 odst. 1 a naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o pohonných hmotách“), a kterým jí bylo dále v souladu s ust. § 79 odst. 5 správního řádu uloženo uhradit paušální částku nákladů řízení ve výši **1.000,- Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých) ve smyslu ust. § 6 vyhl. č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, v platném znění, **takto:**

Podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, se odvolání zamítá a napadené rozhodnutí potvrzuje.

Lhůta k zaplacení uložené pokuty je 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada předmětné částky se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, č. ú. 3754-829011/0710, VS 1103962716, KS 1148 (převodním příkazem), 1149 (poštovní poukázkou).

Lhůta k zaplacení paušální částky nákladů řízení je 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada předmětné částky se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, č. ú. 19-829011/0710, VS 1103962716, KS 0378 (převodním příkazem), 0379 (poštovní poukázkou).

Odůvodnění

Napadené rozhodnutí spolu s podklady a podaným odvoláním bylo odvolacím orgánem přezkoumáno v plném rozsahu a nebyly shledány důvody pro jeho zrušení či změnu.

Rozhodnutím orgánu prvního stupně je jmenovaná společnost viněna z porušení ust. § 3 odst. 1 a naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách, kterého se dopustila tím, že dne 23. 11. 2015 na čerpací stanici ROBIN OIL 61, Vlčická ul. v Trutnově, prodávala motorovou naftu, která nesplnila požadavek na jakost stanovený ust. § 3 odst. 1 písm. b) vyhlášky Ministerstva průmyslu a obchodu č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složení a jakosti pohonných hmot a o jejich evidenci, v rozhodném znění (dále jen „vyhláška č. 133/2010 Sb.“), neboť tato prodávaná motorová nafta při laboratorním rozboru nevyhověla požadavku normy ČSN EN 590 (2014) v parametru bod vzplanutí P. M. (zjištěno 50,0 °C, což nedosahuje stanoveného minima 53,0 °C).

Na základě těchto zjištění, blíže konkretizovaných v rozhodnutí orgánu prvního stupně a ve spise k této věci, byla jmenované společnosti uložena pokuta ve výši 30.000,- Kč a paušální náhrada nákladů řízení ve výši 1.000,- Kč.

Proti rozhodnutí orgánu prvního stupně podala jmenovaná společnost (dále též „odvolatel“) včasné odvolání, ve kterém uvádí, že má za to, že napadené rozhodnutí je věcně nesprávné a zcela nezákonné. Orgán prvního stupně odůvodnil napadené rozhodnutí totožným způsobem, tedy obecným a povšechným, jako rozhodnutí předchozí ze dne 29. 2. 2016. Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, a to jak z hlediska naplnění odpovědnosti odvolatele za správní delikt tak z hlediska výše uložené pokuty.

Orgán prvního stupně opětovně nevyhodnotil kritéria pro určení výše sankce. Odchyłka zjištěná u jednoho kontrolního vzorku nesvědčí pro závěr, že by odvolatel manipuloval s pohonnými hmotami, a to vědomě k újmě zákazníků. Zjištěná odchyłka nemá přímý vliv na kvalitu kontrolovaného vzorku pohonné hmoty, tato odchyłka není způsobila ovlivnit vlastnosti kontrolovaného vzorku pohonné hmoty tak, aby při užití motorové nafty mohlo dojít ke škodě na majetku zákazníka. Nemohlo dojít ani ke škodě přímé poškozením motoru auta ani ke škodě nepřímé zvýšením spotřeby nebo snížením výkonu motoru ani k negativnímu vlivu na životní prostředí.

Povaha zjištěné odchyšky jednoznačně svědčí o tom, že odchyłka nemohla vzniknout v důsledku jakékoli protiprávní manipulace s pohonnou hmotou poté, co byla pohonná hmota předána distributorem na provozovnu odvolatele. Odvolatel je v tomto ohledu odkázán na ujištění distributora, který zavezl pohonnou hmotu do nádrží na čerpací stanici v Trutnově, že pohonná hmota odpovídá ve všech ukazatelích prováděcímu právnímu předpisu i technické normě.

Odvolatel považuje za iluzorní představu správního orgánu, že odvolatel je jako prodávající v rámci své objektivní odpovědnosti schopen jakkoli kontrolovat soulad všech parametrů dodané pohonné hmoty od distributora poté, kdy distributor při závozu pohonných hmot tuto umístí do podzemní nádrže, ve které se navíc pohonná hmota stejného typu smísí se zůstatkem pohonné hmoty z předcházejících závozů.

Sám správní orgán, který je zřízen výlučně ke kontrolním účelům pro ochranu spotřebitele, není sám o sobě vybaven prostředky pro provedení kontrolního šetření na místě samém a rozboru. I správní orgán je odkázán na odběr vzorku, který je předán specializované laboratoři, která je schopna sdělit výsledek laboratorního zkoumání nejdříve v časové relaci dvou dnů.

Pokud by měla být založena objektivní odpovědnost tak, jak deklaruje orgán prvního stupně, znamenalo by to, že by odvolatel byl při každém závozu pohonných hmot vázán povinnostmi k odběru vzorku a jeho laboratornímu zkoumání, přičemž by za každou laboratorní zkoušku musel hradit náklady v obvyklé výši cca 20.000,- Kč, navíc by musel čekat s prodejem pohonných hmot až do doby, než bude znám výsledek laboratorního zkoumání. Tato námitka není nezákonnou námitkou proti objektivní odpovědnosti, ale každá odchylka od jakostních požadavků nemůže být sama o sobě protiprávním jednáním. Primárně námitka odvolatele směřuje do výroku o vině, odvolatel má za to, že se správního deliktu nedopustil.

Odvolatel nezpochybňuje, že dne 23. 11. 2015 prodával ve své provozovně v Trutnově motorovou naftu, jejíž vzorek byl odebrán a následně byla autorizovaným subjektem zjištěna odchylka v bodu vzplanutí. Odvolatel však namítá, že orgán prvního stupně omezil své dokazování pouze na samotné zjištění skutečnosti, že odebraný vzorek nevyhovoval jakosti v jednom z kritérií, aniž by se zabýval otázkou, jak mohlo k takovému následku dojít. Jedná se o odchylku nepatrnou, ze které neplyne žádné reálné bezpečnostní riziko včetně environmentálního, ani riziko poškození konečného zákazníka z pohledu vlastností tohoto paliva. Předmětná motorová nafta pouze formálně nesplňovala požadavek na svou jakost.

Podle odvolatele jsou naplněny podmínky liberace podle ust. § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, evidentně se jedná o událost vis maior, odvolatel vynaložil veškeré úsilí, které je možné požadovat, aby porušení povinnosti zabránil. Odvolatel má jediného distributora, a to státní společnost ČEPRO, odvolatel se ve své dlouholeté prodejní praxi striktně vyhýbá odběru pohonných hmot od nekvalitních či neprověřených distributorů.

Zjištěná odchylka nepředstavuje žádné nebezpečí pro technický stav motorů automobilů, objektivně je možné poškození vozidla při bodu vzplanutí nižším než 30,0 °C. Orgán prvního stupně rozhodl ryze formalisticky s tím, že jakákoli zjištěná odchylka od stanovených hodnot parametrů jakosti zakládá porušení právní povinnosti a odpovědnost za správní delikt. Orgán prvního stupně se opětovně nevypořádal s tím, jakým konkrétním způsobem vyhodnotil následky zjištěné odchylky.

Orgán prvního stupně se rovněž zákonným způsobem nezabýval způsobem spáchání správního deliktu. Orgán prvního stupně zcela rezignoval na posouzení otázky způsobu spáchání správního deliktu, když má zjevně za to, že s ohledem na objektivní odpovědnost odvolatele není třeba zkoumat míru zavinění a následek. Intenzita porušení právní povinnosti a zjištěná míra zavinění jsou okolnostmi rozhodnými pro právní závěr, zda zjištěné formální porušení právní povinnosti může mít za následek objektivní odpovědnost za správní delikt. Totéž platí pro posouzení následku zjištěného porušení právní povinnosti, tj. zda vůbec došlo nebo mohlo dojít k poškození spotřebitele, v jakém rozsahu a s jakým hodnotovým následkem.

Odvolatel se neztotožňuje ani s tím, že by výše uložené pokuty byla orgánem prvního stupně řádně odůvodněna. V napadeném rozhodnutí se uvádí, že v obdobných případech byla uložena obdobná pokuta. Orgán prvního stupně odkázal na rozhodnutí, ze kterých by tak mělo vyplývat, aniž by byly zmíněny okolnosti jednotlivých případů, takový formální odkaz nelze

považovat za objektivní hledisko pro posouzení přiměřenosti uložené sankce. Rozhodnutí, která jsou považována za podklad pro rozhodnutí, musí být jednoznačně identifikovatelná.

Vzhledem k výše uvedenému považuje odvolatel uloženou pokutu za nepřiměřeně vysokou. Odvolatel navrhuje, aby orgán prvního stupně zrušil napadené rozhodnutí podle ust. § 87 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“), pokud se tak nestane, odvolatel navrhuje, aby odvolací orgán napadené rozhodnutí zrušil a řízení zastavil.

Po přezkoumání všech předložených písemných materiálů dospěl odvolací orgán k závěru, že správní orgán prvního stupně učinil ve věci potřebná skutková zjištění ve smyslu ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a nepochybil ani při právním hodnocení předmětné věci závěrem, že se jmenovaná společnost dopustila správního deliktu uvedeného ve výroku napadeného rozhodnutí, a tento delikt jí byl bezpečně prokázán. Neshledal též v předchozím řízení žádnou procesní vadu s dopadem na zákonnost a správnost vydaného rozhodnutí.

Odvolací orgán nesouhlasí s odvolatelem, že orgán prvního stupně odůvodnil napadené rozhodnutí stejným způsobem jako předchozí rozhodnutí ze dne 29. 2. 2016. Odvolací orgán má za to, že orgán prvního stupně odstranil nedostatky, které mu byly vytknuty odvolacím orgánem, a řádně odůvodnil výši uložené pokuty. Orgán prvního stupně se zabýval všemi kritérii pro určení výše sankce danými ust. § 10 odst. 2 zákona o pohonných hmotách, tedy závažností správního deliktu, zejména způsobem jeho spáchání a jeho následky, a tato vyhodnotil. Napadené rozhodnutí splňuje veškeré požadavky kladené správním řádem na správní rozhodnutí.

Správní orgán v žádném případě netvrdí, že odvolatel vědomě manipuloval s pohonnými hmotami. V napadeném rozhodnutí je výslovně uvedeno, že správní orgán vycházel z toho, že správní delikt byl spáchán z nedbalosti, kterou správní orgán považuje za charakteristickou pro daný správní delikt, proto k ní nepřihlíží ani ve prospěch ani v neprospěch pachatele. Úmysl, který by byl významnou přitěžující okolností, prokázán nebyl. Správní orgán se vzhledem k tomu, že odpovědnost za daný správní delikt je odpovědností objektivní, nezabýval tím, kdo danou odchylku způsobil. Předmětná odchylka zpravidla vzniká v důsledku provozní nekázně při rozvozu pohonných hmot, jejich stáčení či skladování, značí kontaminaci motorové nafty benzínem. Problematikou objektivní odpovědnosti u správního deliktu podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách se zabýval i Nejvyšší správní soud, např. v rozsudku ze dne 9. 2. 2011, č. j. 1 As 112/2010-52, ve kterém uvádí: „*Obdobně, jak je tomu u většiny správních deliktů (s výjimkou především přestupků), i v případě správní sankce podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona o pohonných hmotách se jedná o objektivní odpovědnost (odpovědnost za protiprávní jednání bez podmínky zavinění). Je tomu tak z praktických důvodů. Zjišťování a dokazování zavinění v situacích, kdy porušení povinností je často výsledkem činnosti řady jednotlivců, tak jak to ostatně zmiňuje i sama stěžovatelka, by totiž bylo velmi obtížné a zdlouhavé. Ve snaze zjednodušit postavení příslušných správních orgánů při ukládání sankcí podnikatelským subjektům je proto právní úprava správních deliktů podle zákona o pohonných hmotách založena na objektivní odpovědnosti (nebo také „odpovědnosti za výsledek“)* na rozdíl např. od odpovědnosti podle trestního zákona.“ Správní orgán není povinen zabývat se otázkou, jak došlo ke vzniku odchylky od stanovených jakostních požadavků.

Co se týče naplnění liberačního důvodu daného ust. § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, odvolací orgán i zde odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. na rozsudek ze dne 19. 9. 2014, č. j. 4 As 123/2014-33, kde uvedl: „*Prodeji nafty nesplňující*

požadavek na jakost totiž bylo možné zabránit např. její kontrolou před uvedením do prodeje, jak na to poukázaly správní orgány i krajský soud. Neprovádění těchto kontrol stěžovatel zdůvodnil s tím spojenými finančními náklady, které se odrazí v ceně prodávaných pohonných hmot a negativně ovlivní jeho konkurenceschopnost, popř. zvýší cenu prodávaných pohonných hmot pro spotřebitele. Nejvyšší správní soud ovšem musí konstatovat, že náklady spojené s prováděním kontrol pohonných hmot nemohou samy o sobě způsobit, že by provádění kontrol nebylo možné podřadit pod veškeré úsilí, které lze po stěžovateli po právu požadovat, aby předešel prodeji nekvalitních pohonných hmot.“ Odvolatel pouze uvedl, že spoléhá na svého distributora, že mu dodá pohonné hmoty splňující všechny jakostní požadavky, odvolatel dle svých vyjádření sám neprovádí žádné kontrolní rozbory jím prodávaných pohonných hmot. Odebírání pohonných hmot od jediného, nikoli neproověřeného či nekvalitního, distributora, je jistě jedním z kroků, jak eliminovat riziko prodeje nejakostních pohonných hmot, ovšem k naplnění liberačního důvodu nepostačuje. V daném případě se nejednalo o „vis maior“, tedy o událost nepředvídatelnou, neodvratitelnou (např. o živelní pohromu). Odvolatel tedy neprokázal, že vynaložil veškeré úsilí, které je možné požadovat, aby zabránil porušování právní povinnosti.

Podle ust. § 3 písm. e) zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, v platném znění, Česká obchodní inspekce provádí rozbory nebo zajišťuje provedení rozborů. Rozbory vzorků tedy nemusí provádět sama Česká obchodní inspekce, ale mohou být prováděny třetí osobou. V daném případě bylo posouzení odebraných vzorků pohonných hmot prováděno v akreditované laboratoři SGS Czech Republic s. r. o. Ze skutečnosti, že správní orgán osobně neprovádí rozbory odebraných vzorků pohonných hmot, nelze usuzovat, že by nebylo možné po odvolateli jako prodávajícím požadovat, aby prováděl namátkové odběry a rozbory prodávaných pohonných hmot s cílem ověřit jejich jakost, a vyvarovat se tak prodeji nejakostních pohonných hmot.

Pokud jde o následky daného správního deliktu, správní orgán přihlédl ve prospěch odvolatele k tomu, že byla zjištěna jen malá odchylka od stanoveného minima bodu vzplanutí (zjištěný bod vzplanutí byl o 3 °C nižší), v důsledku této odchylky nemůže bezprostředně dojít k poškození vozidla či k nebezpečí požáru. Zákazník však očekává, že zakoupí pohonnou hmotu v odpovídající jakosti, což se v daném případě nestalo, zákazník byl tedy poškozen již tím, že zakoupil pohonnou hmotu nesplňující stanovenou minimální teplotu bodu vzplanutí. Není tedy možné akceptovat jakékoli odchylky od stanovených jakostních požadavků. Odvolací orgán též poukazuje na to, že daný správní delikt je deliktem ohrožovacím, ke spáchání správního deliktu tak postačuje ohrožení právem chráněného zájmu, k jeho poškození nemusí dojít. Ve prospěch odvolatele bylo rovněž hodnoceno, že motorová nafta nesplňovala jakostní požadavky pouze v jednom parametru a že odebraný vzorek benzínu splňoval všechny požadavky na jeho kvalitu. Dále bylo ve prospěch odvolatele hodnoceno, že se v poslední době nedopustil porušení ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách.

Správní orgán se zabýval jak kritériem způsobu spáchání správního deliktu tak kritériem jeho následků, jak je popsáno výše a jak vyplývá z napadeného rozhodnutí. K otázce objektivní odpovědnosti a zkoumání míry zavinění a následku se odvolací orgán vyjadřoval již výše. Odvolací orgán má za to, že spáchání správního deliktu podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách bylo prokázáno bez důvodných pochybností, závěry správního orgánu i výše uložené pokuty byly řádně odůvodněny. Orgán prvního stupně taktéž jednoznačně vymezil rozhodnutí v obdobných případech, ze kterých vyplývá, že pokuta uložená odvolateli odpovídá pokutám ukládaným v obdobných případech. Bylo poukázáno na to, kde jsou daná rozhodnutí k dispozici, rozhodnutí byla vymezena datem jejich vydání, číslem jednacím, výši

uložené pokuty a zjištěnou odchylkou v kritériu bod vzplanutí u motorové nafty. Odvolací orgán považuje takovou identifikaci za jednoznačnou a dostatečnou.

Odvolací orgán považuje pokutu ve výši 30.000,- Kč za přiměřenou, odpovídající okolnostem případu a pokutám ukládaným v obdobných případech a za dostatečně splňující represivní i preventivní účinky.

Z výše uvedených důvodů rozhodl odvolací orgán tak, jak je shora uvedeno.

Nebudou-li uložena pokuta nebo náhrada nákladů řízení zaplacený ve lhůtách shora uvedených, budou vymáhány příslušným celním úřadem.

Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí se nelze odvolat (viz ust. § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád).

Ing. Mojmír Bezecný
ústřední ředitel
České obchodní inspekce